

El Park Güell

Camp d'Aprenentatge de Barcelona

Cicle Mitjà i Superior

Nom:

PRI

Material didàctic elaborat pel Camp d'Aprenentatge de Barcelona i editat per a ús docent. Se'n poden fer còpies per aquesta finalitat.
Edició: Gener 2008

Camp d'Aprenentatge de Barcelona
Pg. Mare de Déu del Coll 41-51
08023 Barcelona

cda-barcelona@xtec.cat
www.xtec.cat/cda-barcelona

Dossier de l'alumnat de Cicle Mitjà i Superior de Primària

Guió del dossier:

1. Breu història del Park Güell
2. Plànol del Park Güell
3. Què hem de fer?
 - Entrada pel carrer Olot
 - Pavelló de serveis i habitatge del conserge
 - Refugi dels carruatges
 - Escales d'accés a la Sala Hipòstila
 - La Sala Hipòstila
 - La Plaça
 - Els viaductes
 - La casa de Gaudí
 - El garrofer

Material necessari:

Individual

- Estoig (amb llapis, boli, retoladors...)
- Carpeta de tapa dura
- Aquest dossier (1)

Grup

- Càmera fotogràfica (1)

(1) Material proporcionat pel Camp d'Aprenentatge de Barcelona

Para atenció...

Al llarg d'aquest dossier trobaràs diferents símbols per especificar quin tipus de treball has de fer a les activitats proposades:

Fer, respondre, escriure durant l'activitat

Cercar, consultar, investigar

Fer, respondre, escriure al centre o a casa

Dibuixar

Observar, mirar, examinar

Fer activitat TIC

Fotografiar

[Breu història del Park Güell]

El Park Güell, que ocupa una extensió de 17,19 hectàrees al Turó del Carmel, va ser inaugurat com a parc públic el 1922. Tot i així, originàriament, va ser concebut com una **ciutat-jardí**.

El 1895, l'aristòcrata **Eusebi Güell** va comprar una finca situada en els vessants de l'anomenada Muntanya Pelada, pròxima al pla de Barcelona, amb la intenció de construir-hi una ciutat jardí, com les que havia conegut gràcies als contactes que mantenia amb la indústria tèxtil d'Anglaterra. Va encarregar el projecte a Antoni Gaudí.

Si Güell va importar la idea d'**apropar l'home a la natura dins una gran ciutat**, Gaudí va saber plasmar-la amb tota mena de detalls, deixant al projecte el seu segell inconfusible.

El Parc Güell és un parc únic en el món perquè està concebut com un recinte monumental on l'entorn natural és inseparable dels elements arquitectònics que el componen. El projecte de **Gaudí** consistia, **bàsicament**, en l'edificació d'**habitatges** unifamiliars. Així mateix, la zona tindria uns espais

d'ús públic, com una gran plaça coberta –que seria el mercat–, una plaça teatre a l'aire lliure, una capella, un pavelló de consergeria, un pavelló de serveis –amb recepció i telèfon públic– i altres serveis comuns. **S'eliminava** expressament la ubicació de **fàbriques**, clíniques, tallers o indústries, perquè desvirtuarien els principis de retorn a la natura del projecte. Va resultar, però, un fracàs. Només s'hi va arribar a **vendre tres parcel·les**, una de les quals l'ocupà el xalet on va viure Gaudí, que és l'actual museu.

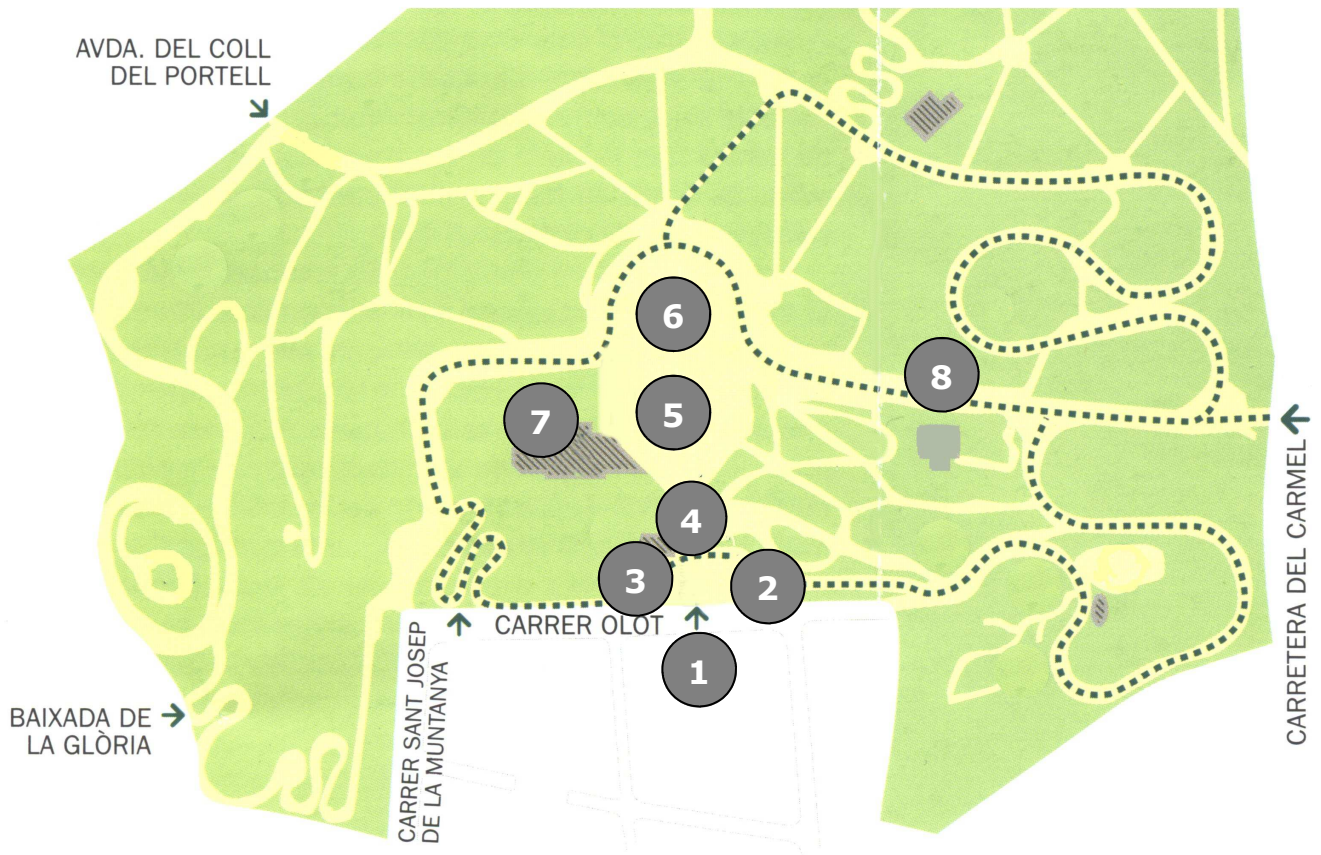
El 1969 va ser declarat Monument Històric Artístic d'Interès Nacional i, sobretot, el 1984, en ésser declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

Dels espais que encara avui hi podem veure, en destaca la **Sala Hipòstila** (Temple), la gran plaça i els viaductes. Tots dos primers havien d'ocupar l'espai central i de trobada de la ciutat.

La jardineria del recinte és, sobretot, de caràcter forestal. Hi abunden els garrofers, els pins i les palmeres.

El 1900 en començar els treballs d'urbanització del parc, tant en els accessos com en el turó de les Menes, es van trobar jaciments de fauna pleistocènica amb restes de rinoceront (*Rhinoceros mercki*), elefant (*Elephas meridionalis*) i cèrvol (*Cervus elaphus*). Aquests jaciments van ser descrits per J. Almera i A. Bofill i els exemplars els podeu contemplar en el Museu de Ciències Naturals del Parc de la Ciutadella.

[Plànol del Park Güell]

1 Entrada pel Carrer Olot

2 Pavelló de serveis

3 Habitatge del conserge

4 Escales accés a Sala Hipòstila

5 Sala Hipòstila

6 La plaça

7 Els viaductes

8 La casa Gaudí

[Què hem de fer?]

Sempre acompanyats d'un professor de l'escola o del Camp d'Aprenentatge, heu d'anar fent el recorregut que us indiquem al dossier, i descobrir els tresors o les pistes que van sortint.

Recordeu que no podeu anar mai sols, sempre en grup i amb un adult.

Bona sort!!!!

[ENTRADA PEL CARRER OLOT]

[01]

Us proposem trobar cinc **tresors una mica amagats**. Quant els hagueu trobat, els assenyaieu amb fletxes a la imatge de la pàgina següent. Per trobar-los aquí teniu una sèrie de pistes:

Hans Cristian Andersen era un escriptor danès, que va fer més de 150 contes. Un d'ells Hansel i Gretel es va representar amb forma d'òpera al Liceu de Barcelona l'any de començament de les obres de Parc Güell.

El primer tresor amagat són les cases de Hansel i Gretel.

El segon tresor són unes fulles del margalló (Chamaerops humilis) que és una palmera mediterrània que viu en zones seques i és molt resistent al foc.

L'Ammanita muscaria és un bolet amb propietats específiques que fan perdre el cap. L'expressió "estar tocat del bolet" ve d'ell. **La trobes? Aquest és el quart tresor**

Una estrella de cinc puntes invertida, aquest és el quart tresor. Aquestes estrelles són símbols satànics (dimoni) per això Gaudí s'inspira en una antiga tradició que podem observar a qualsevol església gòtica: col·locaven fora del recinte sagrat el dimoni per allunyar-ne la mala influència.

El cinquè tresor és una falta d'ortografia en els medallons que anuncien el nom del parc. La raó és que les ciutats-jardí com és el Parc Güell tenen origen anglès.

Ammanita muscària

Casetes de Hansel i Gretel

Falta d'ortografia

Fulles de margalló

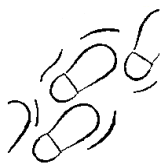
Estrella de cinc puntes

[02]

El 5 és un numero màgic que ens acompanyarà en tota la visita. Dues paraules amagades tenen 5 lletres, i no són a la façana però tenen relació amb l'arquitecte i el promotor del Parc Güell.

	A			
--	---	--	--	--

		E		
--	--	---	--	--

[PAVELLÓ DE SERVEIS I HABITATGE DEL CONSERGE]

El pavelló de consergeria és el més petit i més públic, compta amb espais més singulars i és distingit amb una torre esvelta coronada amb una creu. Hi havia el telèfon i el conserge de la urbanització.

[03]

Una altra vegada us proposem cercar **quatre tresors amagats** i que els assenyaieu amb fletxes a la imatge 2. Us ajudem amb aquestes pistes:

- En les fortificacions de l'Edat Mitja hi havia un passadís estret situat sobre una muralla, protegits de l'exterior per un parapet que permetia fer la ronda als sentinelles i vigilar i s'anomenava **passeig de ronda**.
- Un **merlet**, és cadascun dels espais massissos que alternen amb altres de buits damunt un parapet, formant part d'un acabament fortificat d'un mur o d'una torre de guaita d'un castell.
- La **pedra d'Ulldecona** és una roca calcària de gran duresa especialment apte pels exteriors
- El **trencadís** és molt present en la decoració de Gaudí és tracta d'un trencaclosques fet amb mils i mils de petites peces de ceràmica.

On són cadascun d'aquests tresors?

Creu

Trencadís

Passeig de Ronda

Pedra d'Ulldecona

El **pavelló de l'habitatge** té tres plantes i un altell. Planta baixa: sala, cuina, rebost, vestíbul. Planta primera: quatre dormitoris. Planta segona: lavabos. Planta tercera: sala coberta amb una volta parabòlica. La casa del conserge te una molt rica arquitectura "pobre" si entreu a l'interior els materials senzills en els acabats i la manca d'ornamentació denota el seu ús "modest".

Així mateix, Gaudí experimenta amb moltes innovacions constructives com l'ús del maó prefabricat o l'ús del ciment pòrtland. Gaudí juga amb la diferent col·locació de la mateixa peça prefabricada per tal d'evitar la repetició de formes, i així aconsegueix formes com a la cornisa de l'edifici, els merlets de les terrasses i coberta.

[04] ✍️

I ara també, us proposem cercar **quatre tresors amagats** i que els assenyeleu amb fletxes a la imatge 3.

On són els tresors?

Amanita muscària

Tasses de cafè invertides

Merlets

Tribuna

Pedra d'Uldecona

[REFUGI DE CARRUATGES]

[05] ✍️

El garatge de carruatges té un **tesor amagat**, és un animal, només se li veuen el ventre i les potes, però si s'observa amb deteniment, per dins i per fora, arribarem a descobrir-li la trompa i la cua, amb una mica d'esforç, fins i tot el seu caminar de feixuc paquiderm.

Quin animal és?

[ESCALES D'ACCÉS A LA SALA HIPÒSTILA]

[06]

A Eusebi Güell i a Gaudí els encantava la història de l'antiga Grècia. El Parc Güell sembla haver estat inspirat en l'antiga ciutat de Delfos, a Grècia, on hi havia **tres fonts** que tenien un caràcter màgic i el seient de la pitonissa, **un tríode** amb les potes en **forma** de serps, des d'on deia les seves profecies. També hi ha un teatre grec i un temple dòric .

Cerqueu en la següent imatge els mots que teniu en negreta.

Tríode

Tres fonts

Senyera Catalana

Mur emmerletat

[07]

El drac – potser una gran iguana – , enriqueix amb formes i colors quasi màgics, l'escalinata monumental.

- **Feu una fotografia de detall d'alguna part del drac que us cridi l'atenció.**
- **Sigueu uns bons turistes i feu-vos una fotografia de grup.**

[SALA HIPÒSTILA]

[08]

El temple, d'inspiració evidentment clàssica, té 86 columnes. Si sumem aquestes dues xifres, el nombre que en resulta és el 14. Si repetim l'operació, obtenim el 5.

Hi ha quatre llocs on les columnes estan suprimides, es diu que Gaudí ho va fer pel valor de les xifres i el seu càlcul. En el lloc de les columnes suprimides hi va col·locar uns plafons rodons de dos a tres metres de diàmetre, i al seu voltant uns altres de més petits. Els plafons grans representen el sol, en diferents èpoques de l'any (estiu, hivern, primavera i tardor) el 14 plafons petits suggereixen la lluna en el seu cicle creixent i minvant al llarg de 28 dies.

S'havia previst que el recinte fos un **mercat** (per això les bases de les columnes són de ceràmica, per poder-les rentar si es tacaven) i una sala de festes (de la qual la sonoritat és excepcional). Encara avui s'hi fan concerts.

El fust de les columnes del Temple té un canal que recull l'aigua de pluja de la part superior i la condueix a la cisterna subterrània.

Localitzeu els espais sense columnes, seieu a terra i observeu el sostre:

- **Trieu el sol i la lluna que més us agradin. Feu-ne una fotografia**
- **De quin material estan fets els plafons circulars del sostre?**
- **Imagineu que sou un venedor o venedora. On situaríeu la teva parada? Raoneu la resposta**

[LA PLAÇA]

[09]

El banc ondulat de ceràmica de la plaça és sens dubte és una de les obres mestres del modernisme mundial.

El banc s'hi troben **72 flors**, la majoria de les quals tenen **cinc** pètals. Fins i tot alguna reproduïx la dièresi del cognom Güell.

L'aigua de la pluja s'escola entre la sorra i va a parar a una cisterna de 1.200 m³ que hi ha sota el temple. Les 86 columnes que el sostenen són buides per dins perquè l'aigua hi passi.

Hi ha molts missatges amagats a la ceràmica del banc, són símbols que Gaudí i Jujol ens han deixat.

Localitzeu els missatges amagats que conté el banc ondulat i que apareixen a la pàgina següent, indicant el seu número sobre el dibuix de la plaça.

1 Peixos enfrontats. Piscis

2 Número 13 al revès

3 El plat de la vaixella

4 Flor de Lis

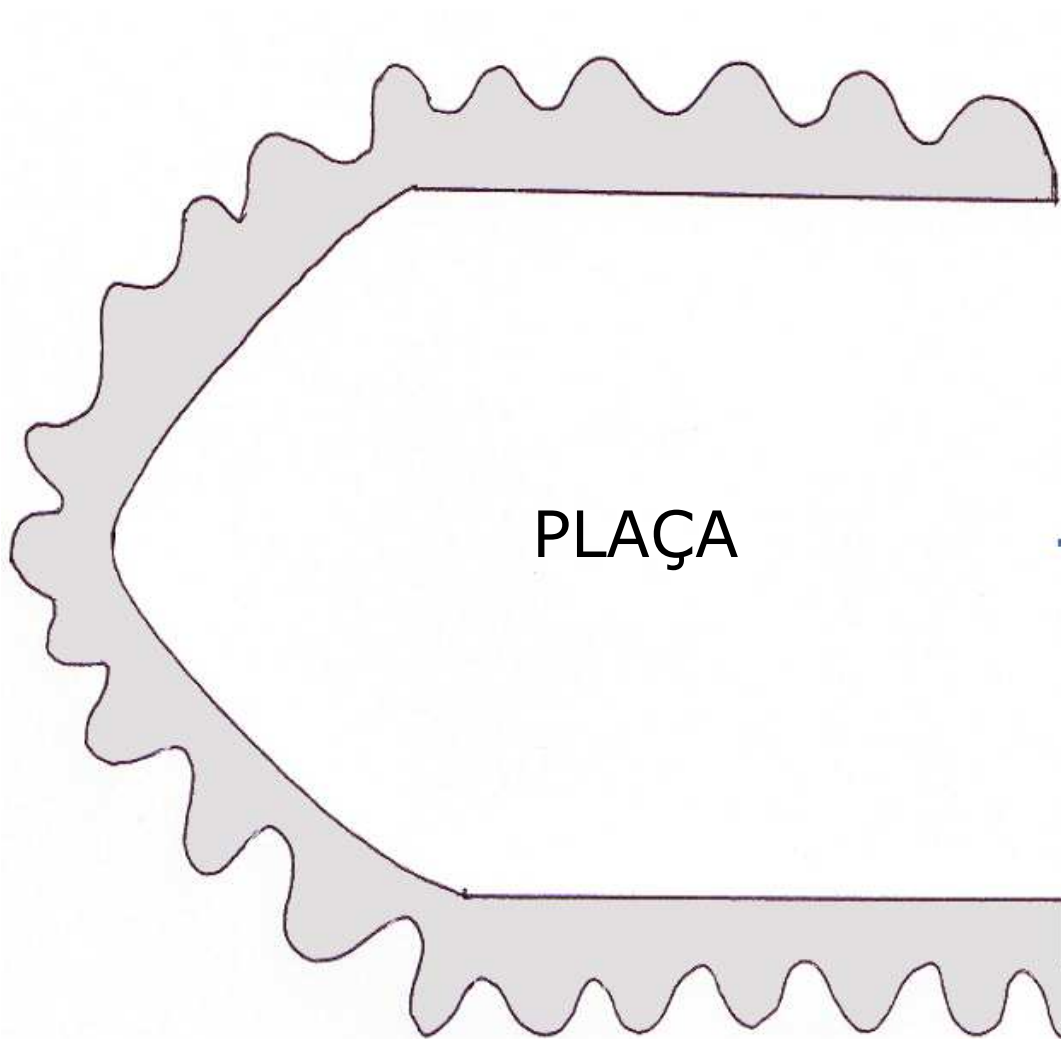

5 Flors de primavera

6 "Caixes" en castellà

A quina zona del banc ondulat es troben aquests missatges?

[10] ✍️

Localitzeu sobre la vista de Barcelona des de la Plaça: Les torres del port olímpic, La Sagrada Família, El pavelló de porteria i El pavelló de serveis

[ELS VIADUCTES]

[11] ✍️

A l'esquerra de la plaça del Teatre s'accedeix fàcilment a tres viaductes consecutius.

El primer que s'allarga pel darrere de la Casa Güell - actualment una escola pública- totes les columnes són diferents i d'una sobresurt una figura anomenada la Bugadera, que, segons sembla, abans duia a la ma una pala de picar roba.

Les columnes exteriors s'inclinen cap a dins a fi de suportar la pressió del desnivell de la terra i formen una volta molt llarga de pedra.

La pedra dels murs són esquists, que es la roca que trobem a la Muntanya Pelada (Parc Güell).

Els murs dels viaductes són de pedra seca, s'han fet utilitzant exclusivament la pedra i sense ajut de cap material d'unió com podria ser ciment, guix, *morter*... encara que, a vegades, entre les juntes trobem fang o terra. Les pedres tenen un gruix divers i es fixen i s'aguanten gràcies a la traça dels constructors en col·locar-les amb l'ajut de petites falques també de pedra.

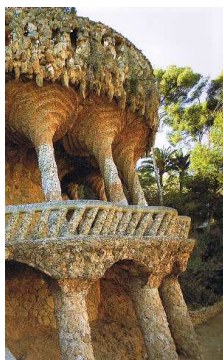
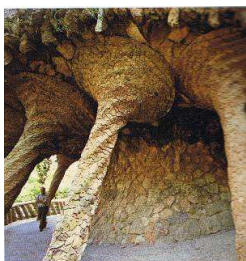
Al capdavall d'aquest viaducte comença el segon que queda tallat, per un semicercle de columnes, que són alts remolins helicoidals, com els d'alguns arbres i que semblen copes de cristall per al "brindis", propi dels convits que se celebren amb gran animació els solsticis d'estiu i d'hivern.

A sota del viaducte del "brindis", el tercer viaducte té un clar simbolisme de la unió que hi ha entre els germans i que els més forts han d'ajudar als altres. Aquest viaducte suggereix els castellers tant importants al camp de Tarragona.

- **Feu una fotografia de les columnes i una foto de grup amb la Bugadera.**
- **Creus que Gaudí el va extreure la pedra dels viaductes de la mateixa muntanya o l'havia fet dur d'un altre lloc?**
- **Observeu la pedra, està treballada o sense polir?**

[12]

Uniu mitjançant fletxes les diferents columnes de l'esquerra amb la seva forma de la dreta

[LA CASA DE GAUDÍ]

[13]

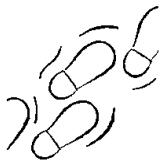
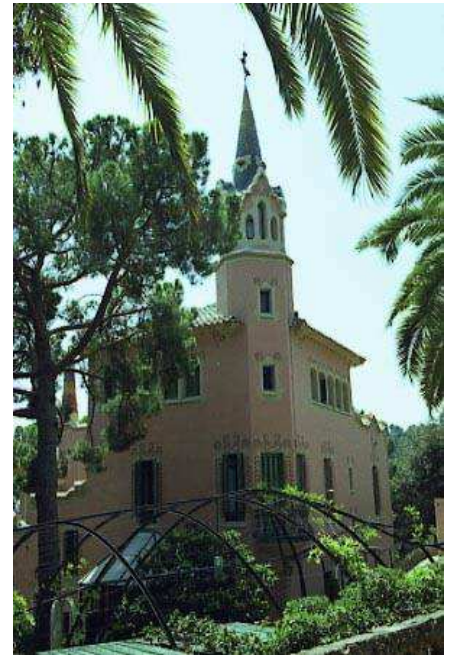
L'actual casa Gaudí era, senzillament, la casa de Gaudí al Parc.

Gaudí ocupà la casa el 1906 amb el seu pare, que morí poc després, la seva neboda Roseta i la criada Vicenta. Roseta era una noia molt eixerida i apassionada que va morir jove.

Gaudí anava a peu de casa seva a la Sagrada Família a treballar tot el dia. En acabar la feina, anava a peu a la Catedral de Barcelona a resar i tornava a peu fins casa seva al Parc Güell.

Els darrers anys Gaudí vivia sol a la casa, només a la nit algun amic o parent l'acompanyava. Fins que el any 1925, es traslladà a viure a la Sagrada Família i morí d'accident, atropellat per un tramvia, el 10 de juny de 1926.

- **Fotografieu-vos i sentiu en fer-vos la foto l'esperit del geni "Gaudí"**

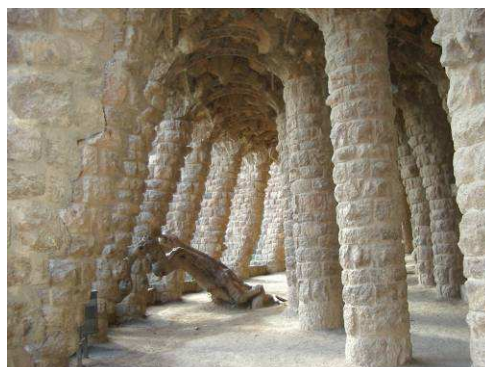

[EL GARROFER]

[14]

Durant les obres d'urbanització de la ciutat jardí es respectaren tots els arbres existents, fins i tot aquests garrofer que quedava en mig d'un viaducte es va respectar. Gaudí el va fer esporgar i fer créixer en posició inclinada.

Fotografieu el misteriós garrofer i el viaducte amb una triple filera de columnes.

Camp d'Aprenentatge
de Barcelona

